

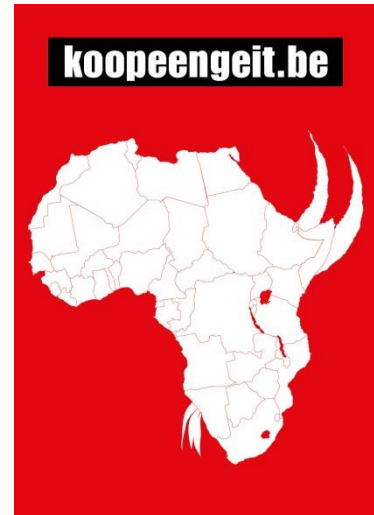
DIERENARTSEN | VETERINAIRES
ZONDER GRENZEN | SANS FRONTIERES

BELGIUM

Vragen & antwoorden

Koop een geit

U stelt zich vast en zeker tal van vragen over geiten. Bij ons zijn ze vooral gekend voor hun melk en hun lekkere kaas, en we houden er goede herinneringen aan over als kind, tijdens een verblijf op de boerderij... Maar hoe kan dit klein diertje families uit de armoede halen? Van waar komen de geiten die Dierenartsen Zonder Grenzen uitdeelt? En zijn ze verantwoordelijk voor de woestijnvorming?

Hoe belangrijk zijn geiten voor de kleine veeboer in het Zuiden?

In de Afrikaanse landen waar we werken, is een geit belangrijk voor het levensonderhoud van kansarme families. Als families goed voor hun geiten zorgen, is het een kapitaal dat met de tijd winstgevend wordt en dat gemakkelijk om te zetten is in geld. Zoals alle kortlevende soorten - en in tegenstelling tot runderen - is het makkelijk om een geit op de markt te verkopen. De bevolking in deze landen eet (en koopt dus) veel geitenvlees.

Voor een kleine veehouder kunnen productieve geiten bovendien een eerste stap zijn naar een rundveehouderij. Runderen spelen een belangrijke sociale rol, onder andere als bruidsprijs tijdens huwelijken, en ze geven meer melk en mest dan geiten. Voor boeren is het dan ook vaak hun ultieme doel en droom om koeien te hebben.

Hoe geiten gehouden worden, verschilt van regio tot regio. In de Sahel, waar het door het droge klimaat quasi onmogelijk is om gewassen te telen, zijn kuddes van levensbelang; ze zijn de enige manier om aan voedsel en inkomsten te geraken. Een veehoudersfamilie heeft meestal ook meer dan alleen maar geiten. Over het algemeen zijn kuddes samengesteld uit verschillende diersoorten, om zo goed mogelijk in te spelen op wat de natuur aanbiedt: gras voor de koeien, struiken en bomen voor de geiten, en hoge braamstruiken voor de kamelen. In de Sahel is het niet bezitten van een dier een teken van enorme armoede. Voor de families die zich in deze fragiele situatie bevinden, vormen de geiten van Dierenartsen Zonder Grenzen een eerste stap om uit de armoede te geraken.

In Centraal-Afrika is het klimaat vochtiger zodat boeren akkerbouw en veeteelt kunnen combineren. Een of twee geiten is al genoeg om een goed kapitaal aan te leggen, als aanvulling op hun landbouwactiviteiten. In deze gebieden zorgt de hoge bevolkingsdichtheid voor een enorme druk op de bodems, die bijna het hele jaar door bewerkt worden. De tijd van braaklegging is dus zeer beperkt. In deze context speelt de geit een belangrijke rol: ze zorgt

voor gratis natuurlijke mest die de oogstbrengrst verhoogt.

Waar komen de geiten vandaan?

De meeste geiten kopen we op lokale markten, zodat ze zich niet moeten aanpassen aan een nieuwe omgeving. Er bestaan verschillende soorten geiten, aangepast aan elke regio. Soms introduceren we geiten uit buurlanden met een tropisch klimaat, zoals Galla- of Boergeiten. Deze geiten zijn groter, produceren meer melk en zijn beter bestand tegen ziektes en klimaatschommelingen. Door de bokken van die rassen te kruisen met lokale geiten, verbeteren ze het lokale ras. Om zeker te zijn van de vruchtbaarheid van de uitgedeelde dieren, selecteren we alleen volwassen geiten die al een lam geworpen hebben. Vooraleer ze uit te delen checkt Dierenartsen Zonder Grenzen met de hulp van een lokale dierenarts of ze in goede gezondheid zijn. De dierenarts controleert de gezondheid van de geiten, geeft hen de nodige vaccinaties en identificeert hen aan de hand van een oormerk om hen zo te kunnen blijven opvolgen.

Hoe kiest Dierenartsen Zonder Grenzen de families die een geit krijgen?

In elk dorp begeleidt Dierenartsen Zonder Grenzen een dorpscomité dat de families op een transparante en objectieve wijze kiest, volgens bepaalde armoedecriteria. Families die bijvoorbeeld geen dieren hebben, waarvan de kinderen niet naar school gaan en weduwnaren of weduwen met kinderen komen eerst in aanmerking.

Hoeveel geiten krijgt een familie?

Het aantal geiten dat een familie krijgt hangt af van hoe arm en kwetsbaar de familie is. Ieder gezin krijgt tussen de twee en de vier geiten.

Hoe zorgen de families voor de voortplanting van de geiten?

De geiten die we uitdelen zijn vooral vrouwtjes, want deze zijn veel interessanter voor de voortplanting en door hun melkproductie. In sommige landen zoals in Rwanda en Burundi, houden veehouders hun geiten op stal - in geitenhokken - om diefstal te vermijden. In deze gevallen geven we het dorp een bok om de geiten van vijf families te dekken. Er bouwt zich dan een solidariteitsnetwerk op tussen deze vijf families voor het delen van het mannetje. In de Sahellanden, waar geiten vrij rondlopen, geeft Dierenartsen Zonder Grenzen geen bokken omdat deze ruimschoots aanwezig zijn in de natuur, in de ronddwalende kuddes.

Jullie zeggen dat elke gift van een geit wordt doorgegeven aan een andere familie... Wat bedoelen jullie hiermee?

Na anderhalf tot twee jaar geeft een familie enkele volwassen geiten van de eerste worp aan een ander gezin, dat volgens dezelfde armoedecriteria geselecteerd werd. Gemiddeld gaat het om twee geiten. De mannetjes worden niet weggegeven. Dit solidariteitsmechanisme, dat sterk verankerd is in de Afrikaanse cultuur, bevestigt de sociale rol van vee en stimuleert samenwerking en vertrouwen binnen het dorp.

Krijgen de families enkel geiten?

Om een duurzame impact te hebben, gaat het uitdelen van dieren altijd gepaard met dierengezondheidszorg. Alleen een geit in goede gezondheid garandeert een gunstige toekomst.

Dierenartsen Zonder Grenzen neemt de kost van het dier voor zijn rekening, de vaccinaties en de dierengezondheidszorg gedurende een jaar, door de lokale dierenartsen en hun dierenverzorgers. Deze leiden de families op voor het gebruik van betere veeteelttechnieken. Ze geven hen basiskennis mee over voer, gezondheid en voortplanting. Na een jaar, wanneer de landbouwexploitatie met geiten inkomsten begint te genereren, moet de veehouder hun diergeneeskundige diensten betalen. Hun kosten blijven echter laag, want ze richten zich vooral op preventie.

Is het waar dat geiten de natuur vernietigen?

De geit wordt er vaak van beschuldigd om in sommige gebieden woestijnvorming te veroorzaken. Het is inderdaad vaak de laatste diersoort die men aantreft in zones met woestijnvorming. Dat komt omdat ze weerbaarder is tegen extreme klimaatomstandigheden dan koeien en schapen. Maar dat wil niet zeggen dat de geit alleen verantwoordelijk is voor de vernietiging van de natuur op deze plekken. In het algemeen is woestijnvorming van een gebied te wijten aan een te grote concentratie van allerlei diersoorten gedurende een lange periode. Een dit voor verschillende redenen, klimatologisch of sociaal-politiek.

Het uitdelen van geiten op zich zorgt niet voor nieuwe milieuschade, want we kopen ze lokaal aan en ze zijn afkomstig van kuddes die zich al in de regio bevinden. Aangezien we dus geen nieuwe dieren invoeren, verhoogt de druk op het grasland niet. Integendeel. Geiten bevruchten de grond waarop ze zich bevinden. Ze voeden zich met bladeren en doornen van bomen en struiken, die koeien niet eten.

Waarom geiten?

Geiten hebben verschillende voordelen. Hun voeding concurreert niet met die van de mens en vereist geen financiële investering. Een geit voedt zich namelijk met gras en bladeren, die niets kosten voor de eigenaar. Ze zorgen zelf voor hun eten en zijn tevreden met weinig, wat handig is in geval van droogte. Ze zijn dan ook weerbaarder tegen voedingsstress dan andere dieren.